

udelukkende for deres militære Uddannelses Skyld, men der staar: „Kun, hvor Omstændighederne særlig tale derfor, og saaledes navnlig, naar Officerer for deres militære Uddannelses Skyld opholde sig uden for Landet, kan en længere Orlov tilstaaes paa samme Vilkaar.“ Og naar man nu var inde paa at give dem Orlov, tror jeg nok, at det ogsaa kunde være tilladt at give dem 3 Aars Orlov, men jeg kan egentlig ikke sige, at det er for deres militære Uddannelses Skyld; det er for deres sømandsmæssige Uddannelse, men det maa jo dog siges at høre med til en militær Officer, som en Søofficer er, ogsaa at have en maritim Uddannelse. Det have vi ogsaa gjort tidligere ved lignende Lejligheder, saa jeg tror ikke, at der vil være noget at sige derpaa. Hertil skal jeg indskrænke mig, idet jeg gentager Ønsket om, at denne Sag ikke maa give Anledning til en blivende Misforstaaelse mellem Marinens Officerer og den private Sømandsstand, og med det Løfte, at jeg for Fremtiden skal være meget sparsom, meget nøjeseende, inden jeg giver Søofficerer Orlov.

K. M. Klausen: Det forekommer mig at være højst naturlige Grunde, der have givet Anledning til, at dette Andragende er blevet indsendt fra de tre Foreninger, der vedrøre den private Sømandsstand. Saaledes som Forholdene have udviklet sig navnlig i den seneste Tid, synes jeg, at der har været al god Grund til, at den private Sømandsstand har kunnet føle sig forurettet ved, at Søofficererne saaledes trænge ind paa Omraader, som det er naturligt for disse Folk at ernære sig paa. Det, som navnlig har givet Anledning til, at denne Misfornøjelse er slaaet ud i lys Lue, er jo det, at den højtærede Marineminister har givet Tilladelse til, at 3 Søofficerer skulle være Førere paa det østasiatiske Handelsselskabs Skibe — nu høre vi ganske vist, at den ene er bleven trukket tilbage igen. Det er jo ikke alene paa dette Sted, at Søofficererne ere trængte ind, men som den ærede Ordfører oplyste, er der adskillige andre Steder, som i det forenede Dampskibsselskab, ved Statens Postskibe og ved den grønlandske Handel, hvor de ligeledes ere trængte ind. Man kunde jo ogsaa nævne adskillige Stillinger paa Landjorden, som blive fortrinsvis givne til Søofficerer, medens de egentlig med Rette burde gives til den gamle Sømand, naar han ikke længer er i Stand til at fare til Søs. Men her er det de afskedigede Søofficerer, som fortrinsvis have Adgang og

derved altsaa fortrænge den gamle Sømand fra disse Pladser, som naturlig maatte tilkomme ham. Der har jo været megen Strid, om Søofficererne virkelig kunne kaldes for praktisk dygtige Sømænd, og de private Sømænd klage ofte derover og paa-staa, at de ikke ere det, og at det ofte viser sig eller undertiden, at den Søofficer, der sendes om Bord i et Fartøj som Fører, er en af dem, som have mindst praktisk Sømandsskab om Bord. Dette er naturligvis i høj Grad uheldigt, men dette skal jeg ikke komme ind paa her. Det er en Fejl ved Andragendet, at den Tid, Søofficererne skulle have faret, er opgivet for kort, men i hvert Fald foregaar det dog ikke saa sjældent, at Søofficerer komme uheldig af Sted, naar de føre Handelskibe. Dette har jo vist sig lige straks ved det østasiatiske Selskab. Saa vidt jeg ved, er „Siam“ ikke kommen saa heldig af Sted med sin Fører paa den første Tur; den nu er ude paa. Jeg tror heller ikke, at det, at f. Eks. Kadetterne sejle, egentlig kan sættes lige med den Uddannelse, som den praktiske Sømand faar. Kadetternes Sejlads om Sommeren omkring i vore hjemlige Farvande tror jeg ikke kan sættes lige med den Tjeneste, Sømanden forretter, naar han farer rundt paa alle Verdens Have. Vi høre jo ogsaa ofte, at de unge Mennesker, naar de sejle i vore Farvande, adspredes ved at indbydes til Baller rundt omkring. Bladene fortælle hver Sommer om, hvorledes der gøres Stads af dem, hvor de komme frem, og det kan ganske sikkert ikke være til Gavn for deres praktiske Uddannelse. Derimod kræver jo Lovten af den private Sømand, at han skal fare 7 Aar til Søs, inden han kan blive selvstændig Fører af et større Fartøj, hvortil kommer, at hans teoretiske Uddannelse ogsaa tager nogen Tid. Nu oplyser den ærede Minister, at det ikke er 2 Aar, som det staar i Andragendet, men jeg vil sige, at i mange Tilfælde er det 2 Aar eller derover. Ganske vist er der Elever, som komme ind paa Navigationsskolerne med en Del Forkundskaber. Det træffer sig saaledes af og til, at de have taget Præliminærexamen først, og saa kunne de naturligvis gøre det paa kortere Tid; men efter det Kendskab, jeg har til den Maade, hvorpaa Navigationsskolerne arbejde, arbejdes der overordentlig energisk paa dem, og jeg tvivler meget om, at Undervisningen drives med samme Flid og Energi paa Søofficersskolen som paa de private Navigationsskoler. Og det er ret naturligt, at Navigationsskolerne her bære Prisen. Det